

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Remedium in febrem nactus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A Quem Catullus secutus Galliambico super Atti dixit

Age cede terga cauda, tua verbera pateant,
Face cuncta mugienti fremitu loca retonent.

Et quæ ad furoris incitamentum & indicium sequuntur: nam & corrugare frontem pugnaturus cer-
nitur, quod *αὐτολεω* Græci dixerunt: & superciliorum contractionem *ἄνωλεω* vocant. Index autem
præcipuus est Leonini animi cauda, perinde ac Equorum aures, eaque proprie in Leone dicitur Al-
cea, quod præcipuum in ea robur constet, vel quod incitamentum quoddam ad assumendas vires
animumque commovendum: initio irarum terram flagellant, in crescente vero excandescencia terga
etiam sua verberant, id ea de causa fieri putat Alexander Aphrodiseus, quod eorum anima vehe-
mentius moveatur, sitque ultionis admodum appetens, cauda vero utatur veluti homines manu, qua
illi se plerumque inexcandescencia complodere solent: ita animalia hæc ira commota, cum id quod
sefe lædit ulcisci nequeunt, eo sibi modo solatium solent excogitare. Est itaque furor Leoni familiaris,
unde apud Maronem, *Iræque Leonum*, legitur, & Ovidius: *Iræm vultus habet*, de eisdem ait: quare

B Poetæ Leonem peculiariter feram dicunt, ita Callimachus:

ὄνησ ἀσπιδίων ὄρημα κατὰ μῦθον.

Quod vero catulos ab eo exorsari pingerent, causa est, quod medulla Leoni vel nulla, vel perexigua
est, ut omnium animalium solidis omnino ossibus constare videantur, quasi inde accrescat furor:
quod labor his confringendis sit mercede major, cum minimum id sit, quod succui possit inservire.
Sunt præterea ossa illi dura adeo, ut ex eis collisis, ignis veluti ex silice excutiatur. Hinc animal est
maxime febri obnoxium. Febrem vero nihil aliud esse, quam superantem totius corporis calorem
Medicorum omnium consensu manifestum est. Febri denique nomen ab igne Græcum *πυρετός* a
fervore Latinum est: quo morbo Leones toto vitæ tempore cruciari feruntur, eaque de causa Lucre-
tius *triste Leonum seminum* appellavit. Sane proverbium hinc emanavit, *ἐγέλασεν ὁ λέων*, quotiens
rarum aliquod hilaritatis exemplum intuemur. Thucydides id dictum est in Cylonio scelere subno-
tando, cum scilicet indoluisse demum Atheniensis populus, Cylonem per factiosissimas factiones
quietum Reip. statum inturbare, & quasi post diuturnam mœstitiam ad hilaritatem demum re-
spexisset, ut impetu in hominem facio, eum vel ad inviolabilis Deæ templum aufugientem persecuti
sunt plerique, distractumque inde magno totius civitatis gaudio trucidarint.

REMEDIIUM IN FEBREM NACTUS. CAP. X.

E O itaque incommodo vexantur Leones tametsi unus
Albertus negat esse eos febriculofos, cui in Germania
nato, alio atque educato, ubi totum fere vitæ spatium con-
sumpsit, utrum de Leone loquenti potior sit adhibenda fi-
des, quam Agyptiis inter Leones quodammodo genitis,
cumque ipsis totum vitæ tempus versatis, alii viderint.
Ego sane disciplinas eorum in huiusmodi re secutus com-
pertum esse dicam Leonem febri correptum, & vel si ad
furorem usque exarsuet, unius passionem Simiæ liberari.

g Plin. ibid.

Simia &
Calicum
in Leonem
petulantia.

D Quapropter Agyptii Sacerdotes si febricitantem homi-
nem & sibimet auxilia comparantem significare vel-
lent, Leonis Simia vescentis hieroglyphicum ponere so-
liti sunt: tanta enim indignatione Simiam tert Leo, ut nul-
lum animal avidius perdere desideret. Causa est anima-
lis petulantia, Leonem indignissimis modis exagitantis.
Nam simul ac vel arbore aliqua, vel ex alio tuto latentique loco nactus fuerit occasionem in Leo-
nem insilendi, pro magno habet negotio caudæ sese ejus applicare, natibusque affigere atque ita qui-
buscunque potest ludibriis Regi suo illudere, quod impatienter ferat Leo, impotenter admodum
in huiusmodi animal effera fit: quæ plenius in Cynocephali commentario discussimus. Sed ut mirari
desina-

desinamus animal adeo ignobile generosissimo omnium infestum esse, scimus etiam Culices in Leo-
num greges petulanter adeo ferocire, ut eos magna interdum clade ad interneccionem adigant. Inter
enim arundineta Mesopotamia Leones innumeri juxta fluminum ripas & fruteta vagantur, eo tem-
pore quo hyemis clementia ibi molissima est, semper innocui: verum ubi per æstatem cælum exar-
ferit, regionibus iis æstu candefactis ambustisque propemodum, ipsi tam vapore sideris, quam mul-
titudine culicum agitantur, quorum densissimis examinibus per eas terras omnia referta sunt: qui
quidem ad splendorem oculorum, tanquam ad humidiora membra convolantes eos appetunt, pal-
pebrarum libramenti mordicus insidentes. Hinc Leones cruciati diutius, aut fluminibus, ad quæ re-
medii causa confugiunt, absorbentur, aut amissis oculis immanius efferascunt: quod ni fieret, omnis
ea quæ ad Orientem late diffunditur plaga, hujusmodi bestiis oppleretur. Id sibi compertum esse te-
statur Ammianus Marcellinus Rerum gestarum libro 18.

SUPER IGNE SOLICITUS. CAP. XI.

Atque hoc quidem animal, quod ignem ingenitum, & in ipsis ossibus abstrusum gestat, ignem ta-
men præcipue formidat, adeo ut nihil æque vereatur, atque prætentas faces, quibus ad ferro-
ciam ejus domitandam nihil efficacius, quod & Homerus testatur eo carmine:

*Καυόμεναι τε δέται τὰς πύλας ἐορήμενός περ.
Ar dentes que faces, quas quamvis sciat, horret.*

Et Pindarus Nemeis: πῦρ δὲ πανηγυρὶς θρασυμαχῶν τε λέοντων ὄνυχας ὀξυτάτης, ἀκμῶν τε δεινοπέ-
πων γόλους ὀδόντων. In cujus trepidationis admirationem adducti Aegyptii sacerdotēs, hominem su-
per igne formidolose sollicitum, & quasi vesaniētem, ostendere si vellent, Leonis simulachrum, & fa-
culam pingebant. Id nos vix autoribus credebamus antequam & Florentia, & demum Romæ Leo-
nes hac potissimum ratione domari conspiceremus. Simulacrum hoc in marmore cæsum Romæ vidi
via Leoniana, quæ ad popularem ædem ducit, erutum frustum ex Augustorum mausoleo. Leo erat
humi sessitans capite sublato, & in tergus verso: in transversum adsculpta erat fax pinea cum nuce in
summo capulo, tanquæ a face in Leonis tergus porrigebatur. Quamvis vero apud authores scriptum
repererim, nihil aliud ex hieroglyphico hujusmodi significari, quam, uti dicebamus, eum qui super
igne pavidus esset: si tamen liceat mihi sententiam his meam admiscere, rei istius interpretationem
esse dixerim, edomitum furorem. Causam cur ita ignem expavescat Leo, Peripatetici eam afferunt,
quod ejus animalis vis præcipua in oculis consistat: quippe oculos siciores calidioresq; habent, ii
maxime omnium ignem averfantur. In idem verò significatum adduci possit ilicis folium Leonino
pedi subjectum: siquidem Magi ferunt Leonem iliceo folio calcato torpescere: eandemque vim esse
folio scillæ traditum à Zoroastre, non illo inquam antiquo, sed qui post Plutarchum fuit.

RELIGIOSA FORMIDO. CAP. XII.

Et ne longius à Leonina formidine digrediamur Gal-
lum^a is identidem, & præcipue album, ut Ambrosius
ait, à quo etiam Pythagoras abstinendum^b jubet, mirum
in modum perhorrescit; quod pro symbolo colendæ
divinitatis accipi quidam prodidere. Siquidem Gallus,
de quo Lucretius,

*Quem nequeunt rabidi constare Leones
Inque tueri, ita continuo meminere fugat.*

divinum quiddam præ se fert, uti latius in Commenta-
rio de volucre ea perscripto, disseruimus. Divinita-
tem vero omnis terrena potestas reformidat, ac reve-
retur. Leones porro cum Deum matri sint dedicati,
Terræ ipsi addiciti intelliguntur, & superius bonam
Leonis partem, quippe quod à jubeis est reliquum, ter-
ram præ se ferre dicebamus. Sed enim aliam hujus for-
midinis causam adducit Proclus libello de Magia, ait enim Gallum & Leonem præcipue solaris
esse

Simula-
crum Romæ
in Via Leo-
niana.

^a Plinius
ubi supra.
^b Galus cur
Leonis for-
midabilis
sit.
^c Quod
mensi sacer
& horarum
numerus sit.